

Nødvendig debatt

leder

Mandag 25 januar ble Claes Joachim Olsson drept av en veibombe i Nord-Afghanistan.

Den tidligere sjefen hans for Telemark bataljon, oberstløytnant Rune Solberg, ble få timer etter dødsfallet intervjuet av NRK Dagsrevyen. Da sa han ” Vi i Telemark bataljon ser på dette som et feigt angrep, utført av usle kryp som ikke har andre midler å ty til enn dette. Men vi skal komme sterkt tilbake”.

Forståelig at en kamerat sier dette, men ikke en sjef. En oberstløytnant kan ikke snakke om ”usle kryp”, mener en bred opinion som vurderer det hele på behagelig avstand. Nå har Solberg etterpå beklaget sin uttalelse og sagt dette ikke var veloverveide ord, men sagt like etter at han fikk beskjeden om dødsfallet.

Selvsagt kommer Erling Borgen og Co på banen. For mange er dette en flik av forsvarets nye krigerkultur, hvor man dehumaniserer motstanderen. Eller er det noe annet?

Uttalelser fra soldater sagt i affekt kan ikke underlegges behagelig tekstanalyse i ro og mak fra en lenestol i Oslo. Utsagnet må settes inn i en bredere kontekst. De metodene som Taliban bruker mot sivilbefolkningen er ikke akkurat humane. Vi nevner i fleng:

- Aktivt bruk av selvmordsbombere som dreper mange sivile afghanere
- Miner og improviserte bomber som rammer blindt også vanlige afghanere. Tvangsrekruttering av fattige afghanere.
- Trakassering av sivilbefolkningen, hvor man i ekstreme til-

Noen steder brukes rå brutal makt

felle kaster syre i ansiktet på jenter som ønsker å gå på skolen.

Dette er virkeligheten. Men det er kanskje noe man må forvente i en geriljakrig? Eller har oberstløytnant Solberg et poeng når han sier:

Mitt inntrykk er at sikkerhetssituasjonen i området hvor de norske styrker befinner seg ikke er bra. De blir beskyttet veldig ofte, og jeg tror oppdraget har en litt annen karakter enn folk flest i Norge har inntrykk av.

Denne kløften mellom det soldatene opplever ute og hva folk oppfatter hjemme bør ikke bli for stor. Men å vise krigens sanne ansikt vil nødvendigvis ikke øke oppslutningen om Forsvaret og støtten til operasjonen. I det norske samfunn hvor det hersker dyp fred og stadig færre gjennomfører førstegangstjenesten, er dette en informasjonsutfordring. Her finns ingen enkle løsninger.

Men når øyeblikkets debatt etter en soldats død har lagt seg, vil trolig enkelte overordnede synspunkter feste seg. Noen steder i verden brukes faktisk makt - rå og brutal makt. Alt kan ikke løses rundt et forhandlingsbord. Det er greit for en fredsnasjon å bli minnet om dette.

Innhold

- 8 Norge-Tyskland
- 12 Kutt i Bundeswehr
- 13 Nært forhold Norge-Tyskland
- 14 Informasjonen fra Afghanistan
- 16 Klart for ny norsk ubåt
- 18 Brasil hjelper Kina
- 20 Krig på nye måter.
- 24 Tillit i Forsvaret. Debatt
- 26 U-2 dramaet. bok
- 30 Nytt russisk stealthfly
- 31 JSF debatten i Norge

Innføring av demokrati og økt politisk deltakelse kan skape mer vold, påpeker professor Øyvind Østerud.

Utgiver:
Norges Forsvarsforening
Stiftet 1886